

BAJAI HIRLAP

Társadalmi Hetilap.

Megjelen minden vasárnap reggel.
Szerkesztőség: Városi bérház, I. emelet.
Kiadóhivatal: Kázel József könyvnyomdája, hol az előfizetések
és hirdetések felvételnek.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Lemberger Ármin.

Előfizetési árak

Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre
2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számítatnak.

Városunk jövője.

(I.) Álmaimból néha felriaszt egy száguldó vonat dübörgő zakatolása. És a mint hallani vélem a járó-kelő vasszörnyeteg ritmikus kalimpálását, végig a hatalmas Duna-folyam megzabolázott hátán, lelkem szemhatárára kibontakozik városunk jövőjének egy szebb, reményteljesebb korszaka.

A tétlenség halotti csendjébe belésikong a vonat éles füttye, a maradiság testet-lelket ernyesztő vesztéglésébe belevegnyül a nyüzsgő sokadalom vidám, pezsdülő élete, utcáink és tereink megélenkülnek az adó-vevő közönség hullámzó sokaságától és mindenütt a jólét, az anyagi fejlődés biztató jelei mutatkoznak.

Vajjon mikor valósulnak meg az én álmokképeim? — — —

Lassan ugyan, de biztos léptekkel halad városunk az anyagi felvirágzás, a gazdasági rekonstrukció ösvényén.

Ha a nyomasztó politikai helyzet miatt elodázást szenvedett is városunk közönségének egyik legforróbb óhaja, hogy a Dunának áthidalása folytán szert tegyünk egy állandó és megbízható erőforrásra, azért még nincs okunk csüggedni, mert a Duna áthidalása az egész országra nézve oly *elsőrendű* közgazdasági posztulatum, a mely felett többé napirendre térni nem lehet. És amíg ekként reményeinknek higanyoszlopának folytonos ingadozása közben várva-várjuk a városunk jövőjére nézve oly kiváló fontosságú esemény bekövetkezését, addig szorgos kézzel igyekezzünk egy-egy épület-kövel hozzájárulni anyagi boldogulásunk kiépítéséhez.

Büszkén vallhatjuk, hogy talán egyet-

len egy év sem záródik be oly bőséges és értékes termeléssel, mint éppen az ide.

Az a hatalmas telep, mely a vonattal városunkba érkező idegennek már messziről hirdeti, hogy a szenvedő emberiség itt egy a modern kor vívmányához méltó otthonra talált, — *városi közkórházunk* oly alkotás, melyre joggal büszke lehet városunk. Eloszlottak immár azon aggodalmak, hogy a kórház nem népesül be azon szerencsétlenek sokaságával, kik állandó orvosi gondozásra utalvák és immár bizonyos, hogy ama terjedelmes épületből a keresetnek megszámlálhatlan sok csatornáit ágaznak szét városunk minden részébe, fokozva és öregbitve a kereskedők és iparosok vagyonosodását.

Örök hála és elismerés illeti azon vezérférfiakat, kik a kormány jóindulatú támogatása mellett, fáradságot nem ismerő tevékenységükkel a közkórház intézményének létrehozásán közreműködtek és a midőn megemlékezünk ezen legujabb keletű alkotásról, mint városunk anyagi jóléte előmozdításának egyik fontos tényezőjéről, nem tehetjük, hogy ne adózzunk elismeréssel *Schmausz* Endre főispánnak, *Dr. Hegedüs* Aladár polgármesternek és *Dr. Ladányi* Mór igazgató-főorvosnak, kik vállvetett munkájukkal ezen városunk büszkeségét képező intézményét megteremtették.

Örömmel számolhatunk be — a városi közkórház létesítésén kívül — a *m. kir. állami tanító képzde* újonnan épült, monumentális *internatusáról* is, a melyben *Schever* Sándor képezdei igazgató derék vezetése alatt a népnevelés oly számos ifjú bajnoka talál barátságos hajlékra. Sok ily intézményt óhajtunk városunknak és akkor megnyugodva nézhetünk biztos fejlődése elé.

De éppen azon körülmény, hogy a

kitartó munkásságnak sikerült eddigelé városunkban ily szép intézményeket létrehozni, kell, hogy arra sarkaljon bennünket, miszerint további munkálkodással is előbbre vigyük e várost a gazdasági fellendülés ösvényén.

Be kell népesíteni üresen álló kaszárnyáinkat, mert a *katonaság* létszámának megcsappanása érzékeny veszteséget jelent városunk háztartásában.

Minden erőnkkel oda kell törekednünk, hogy a leányos szülők ne legyenek kénytelenek leányaikat a magasabb kiképeztetés céljából idegenbe küldeni és hogy az e czímen városunkból kivándorló tetemes összeg nálunk maradjon. Ujból erős, kitartó és czéltudatos akciózt kell indítanunk egy *állami felső leányiskola* megteremtése iránt, a melynek égető szüksége napról-napra jobban előtérbe helyezkedik.

A Gyümölcsészeti Egylet, melynek áldásos működése immár városunk közgazdaságának minden terén érezhető, kell, hogy belterjesebb tevékenységet fejtsen ki a *szőlő telepítés* mezején. Itt van buzdító példa gyanánt a közeli *Bács-Almás* községe, a hol ma-holnap a szőlészlet okszerű művelése révén minden parasztembernek nemcsak ünnepnapon jut tyúk a fazekába.

Városunk tanácsa e téren üdvös dolgot mivelhetne. A közlegelő mai kiterjedt nagyságában felesleges, parcellázatlása tehát a városi tanács annak egy részét szőlőtelepek céljaira, bízva az eladás finanszírozását egyik helybeli pénzintézetre és a szegényebb-sorsú nép így könnyű módon jut olcsó és majdan jól jövedelmező szőlőföldekhez.

Kitartással, jóakarattal igen sok hasznosat lehetne még tenni városunk jobb jövője érdekében. Ne lankadjunk, hanem munkálkodjunk közre, egyesült erővel!

TÁRCSA.

A szomszédok.

A „BAJAI HIRLAP” EREDETI TÁRCSÁJA.

Írta: **SIRIUS.**

A régi világ volt még akkor, mikor ez a józú kis történet mesgett a Bácskában, egyik humoráról jól ismert szolgabíróval. Akkor még a deres járta, a mezei ügy elhagyott az „igazságot” a peckes bajszu, nyalka hajduk, hogy az ember lelke is sirt belé.

Márton gazda ott lakott a Tiszaháton. Jó-módu polgár volt, akinek volt mit a tejbe is aprítani. Nem bántott senkit, őt se bántotta senki sem. Hozzá még jámbor is volt: egyre bujta a templomokat, Dolga sohasem akadt a bíróságnál. Nem is tudta elképzelni az egyszerű eszével, hogy minek is az a sok bíró a városban: a városbíró, a járásbíró, a szolgabíró, — mikor nem akad dolguk.

A szomszédja, *Jánoska* Mihály, azonban már izgágább természetű volt, sokszor belebotlott hát a törvény sába. Ő már tudta azt, hogy miért van a városbíró, járásbíró, meg a szolgabíró.

Márton gazda ugy szüret táján, mikor már lopva lehetett az új bort szopogatni a szőlőházakban, egy napon kibandukolt a szomszédjával, *Jánoska* Mihályval, a szőlőjébe, hogy egyet-mást eligazítsanak a szüretre.

Déltájban leültek falatozni és falatozás közben többször a kancsó fenekére tekintettek.

Az ujbort kezdett bennük dolgozni.

Beszéd közben a szomszéd rávetette Márton gazda bicskájára a szeméit, hosszasan elnézegette a pengéjét, aztán egyszerre csak azt mondta:

— Ez *vasból* van, de az enyém *acél!*

— Mán' hogy lehessen az? — mondta Márton gazda megütődve.

— Mán' pedig az ugy van! — toltta a szót *Jánoska* Mihály.

Szó szót követett, amin aztán ugy „összekülönböztek”, hogy a jámbor Márton gazda elvesztette a türelmét, felkapta az előtte álló boroskancsót és ugy vágta a szomszédja képéhez, hogy annak zörögve hullottak ki a fogai, maga meg ájtultan terült el a földön. Ugy szedték össze a közeli szőlőesőszők lepedőbe...

Márton gazda megjédt. Tudta, hogy ebből baj lesz. Most már a bíró zöld asztala elé került.

— Jobb előbb, mint utóbb körösztüllabolni a dolgon, — mondotta magában és besietett a városba, hogy maga jelentkezzék az „igazságnál”.

Az uton osztán nem tudott eligazodni azon, hogy melyik bírónál jelentkezzen. De a jobbik esze azt sugta neki, hogy a szolgabírónál.

— Igaz a! — bökte meg Márton gazda a bozontos „kobakját”, mert hát hirtől tudta már azt, hogy a szolgabíró *kis Isten* a járásban.

Ott mérhetik hát legjobban az igazságot.

És bekopogtatott a szolgabírói hivatalba.

— Instálom alássan, a tekintetes szolgabíró urat keresem — mondta és zavarodottan birzgálta a sapkáját.

— Főnt van a lakásában — igazították utba az atyafit.

Márton gazda kismofordált az ajtón és lassan fölbandukolt az emeletre.

A szolgabírónak éppen vendégei lévén, ebédutáni jó hangulatban voltak. A pohár esengése, meg a víg csevegés töltötte be az egész házat.

A kivel Márton gazda a fénytől ragyogó folyosón legelőször találkozott, az a szolgabíró gyönyörű szépségű hajdon leánya volt, aki véletlenül éppen akkor jött ki a nagy ebédlőből és mosolygó arczeal tekintett végig a szerény polgáron, mintha csak azt akarta volna mondani:

— Ez éppen jókor jön...

Márton gazdának, mikor ezt a gyönyörű szépséget és a bájosan mosolygó arcot megpill-

lantotta, amnyira összegabajodott a feje, hogy hirtelenében elfelejtette azt, hogy mit is akar. Térdreborult a szép leány előtt és áhitatosan rebegte, mintha csak templomban lett volna:

— Szépséges *szűz Mária*, hol lehet beszélni az *atyá ur Istennel*?...

A szép házi kisasszony erre már hahótában tört ki és az ebédő ajtajára mutatva, azt mondta:

— Ott... ni!... aztán gyorsan eltűnt, mint valami lenge szellő.

Márton gazda feltápáskodott és ment az ebédlőnek.

— Kit keres? — mordult rá az előszobában parancsra váró hajdu.

— A tekintetes szolgabíró urat, instálom alássan.

— Avval most nem lehet beszélni.

— De muszáj, mert nagyon sürgős a dolgom.

— Hát mutassa kend az „írását”?

— Nincs nekem semmiféle írásom se’.

— Hát akkor várjon a sorára! — mondta nem éppen udvariasan a hajdu és iparkodott kituszkolni Márton gazdát...

Ebben a pillanatban kinyílt az ebédő ajtaja és Márton gazda maga előtt látta az *atyá-Istent*: a szolgabíró, a vendégeivel együtt.

— No, mi járásban van Márton gazda? — kérde a szolgabíró kedélyesen.

De Márton gazdát a nagy fény, a pompa és csillogás amnyira elkábították, hogy nem tudott szóhoz jutni. Azt hitte, hogy legalább is a mennyországban van...

— Csak hamar! — nógatta a szolgabíró, mert *sok a dolgom*.

— Hát, instálom alássan, az ügyemben gyüttem.

— Miféle ügyben? Nem tudok róla semmit sem.

— Majd kitudódik.

— Csak röviden... röviden!...

Márton gazda megigazgatta a gunyáját, meg-simogatta a sapkáját, egypárszor köhüngett, aztán

A decembéri közgyűlés.

— Deczember 5.

A mai közgyűlésre szokatlan nagy számmal gyűltek össze a városatyák és a különböző pártu vezérferfiak kedélyes diskurzusba merülve várták a közgyűlés megnyitását.

Schmausz Endre főispán megnyitván az ülést, következett:

1. Polgármester időszaki jelentése a közigazgatás állapotáról. — Tudomásul vétetett azzal, hogy a kórház megnyitásáról és az építendő színház ügyéről a jövő közgyűlésnek jelentés teendő.

2. Nagym. gróf Tisza István miniszterelnök urnak leirata az új kormány kinevezéséről és nagym. Hieronymi Károly kereskedelemügyi, Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi, Tallian Béla földmívelésügyi és Nyiri Sándor honvédelmi miniszter urnak leirata az illető miniszteriumok vezetőinek átvételéről. — Az új kormányt azon reményben üdvözlö a törvényhatóság, hogy sikerülni fog alkotmányos eszközökkel az ellentéteket kiegyenlíteni és a korona és nemzet közt állandó bizalmat létesíteni.

3. Nagym. Darányi Ignác volt földmívelésügyi, Wallasics Gyula volt vallás- és közoktatásügyi és Kolossváry Dezső volt honvédelmi miniszter urnak leirata. — Tudomásul vétetik és a távozó miniszterek érdemei jegyzőkönyvbe iktatattak.

4. A nagym. m. kir. Belügyminiszteriumnak leirata az építkezés szabályrendelet némely szakaszának módosítására nézve hozott közgyűlési határozat jóváhagyása tárgyában. — Tudomásul vétetik.

5. A nagym. kereskedelemügyi magyar kir. miniszteriumnak leirata az útmesteri iskolához való hozzájárulás tárgyában. — Új felterjesztés intézése határozattal, melyben a két évi hozzájárulás tartatik fenn.

Következett:

6. A mértékható állásnak választás utján való betöltése. — A főispán elnöklete alatt erre visszavonult a kandidáló bizottság, hogy megejtse a jelölést a megüresedett mértékható állásra, melyre az öt kandidátus közül 36 általános többséggel Weisz István városi útmester választott meg.

7. A városi tanácsnak javaslata Scultéy István árszázéki ülnöknek nyugdíjazása iránt és ezzel kapcsolatban Scultéy István árszázéki ülnöknek kérényve 3 havi szabadságig engedélyezése iránt. — Betegség okozta munkaképtelensége szabályszerű orvosi bizonyítvánnyal igazolva, szabadság iránti kérelmével elutasított és évi 1980 korona nyugdíjtelménytel f. évi deczember hó elsejétől kezdődőleg nyugdíjaztatik, 23 évi ügybuzgó és szakavatott működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavaznak és az árszázéki ülnöki állásra a pályázatot kiírják.

8. Ugyanannak javaslata a bajai takarékpénztárban elhelyezett árpapénzek 30 %-ának a bajai kereskedelmi- és iparbanknál leendő elhelyezése iránt. — A bankhoz ez ügyben átiratot intéznek.

9. Ugyanannak előterjesztése a „nagy kaszárnya” épületben elhelyezett régi iratok rendezése ügyében. — A rendezéssel a városi főkönyvelő megbízatik.

elmondta lassan, vontatottan, hogy miért „akadtak” össze ő meg a Jánoska Mihály.

A szolgabíró meg a vendégei nagyot nevettek Márton gazda „sürgős dolgán”, — aztán pedig megveregette a szolgabíró Márton gazda vállát és kedélyesen azt mondta;

— Ez még nem bűn. Ezért még bejuthat kend a mennyországba is. Elmehet! . . .

— De instálom alásán, a gabajodás közben ugy találtam képön vágni a kancsóval Jánoska szomszédomat, hogy lepedőben szedték össze . . .

— Mit? . . . A kancsót? . . . kedélyeskedett a szolgabíró.

— Nem a', hanem a Jánoskát!

De erre már eltűnt a szolgabíró ajkáról a mosoly, kiegyenesedett, mintha nyársat nyelt volna el és komoly, szigorú arccal mondta:

— Ez már bűn!

— Tudom, instálom alásán, de bűnbocsánatot akarok érte nyerni, hogy a mennyországba juthassak.

A szolgabíró hamiskásan pislantott a vendégeire, aztán odafordult Márton gazdához és azt mondta:

— Mindjárt meghallja kend az *angyalok énekését* . . . és intett a hajdújának, hogy vezesse le a bűnöst a *purgatóriumba*.

A hajdú levezette, a szolgabíró követte őket. Lent, a purgatóriumban, deresre huzták, két markos legény pedig megtánczoltatta Márton gazda fölött a suhógó mogyorópálcát. Még a szemei is kidülledtek a nagy fájdalomtól. . . . Ugy nyöszörgött a deresen, mint akinek a lelke elhagyni készül az árnyékvilágot.

Mikor már a huszonötödik felé tartottak a hajdúk, — fátýulos szemeivel odatekintett a szolgabíróra és könyörgő hangon mondta:

— Tekintetes uram! . . . már hallom az *angyalok énekését*! . . .

10. Ugyanannak javaslata egy második róm. kath. hitoktatói állásnak szervezése iránt. — Az új állás évi 1400 korona fizetéssel, 1905-ik évi január 1-sejétől kezdődőleg szerveztetik.

11. Ugyanannak jelentése a közvilágítási vállalat biztosítása iránt megtartott árlejtés eredményéről. — Drescher Gyula továbbra is megbízatik.

12. Ugyanannak jelentése a Szt.-Ferenciek kertjének kisajátítása ügyében. — Kimondják a tárgyalásoknak a renndel leendő folyamatba vételét.

13. Ugyanannak jelentése Tury Mátyás nyugalmazott tiszti ügyész nyugdíjtelményének megállapítása tárgyában hozott közigazgatási bírósági ítélet folytán tett tanácsi intézkedéséről. — Tudomásul vétetik.

14. Ugyanannak előterjesztése a vodiczai bucsú alkalmával hivatalos kiküldetésben volt Tury Ferenc alkaptány és 6 városi szolga részére egész napidíj utalványozása tárgyában hozott tanácsi határozatnak jóváhagyása iránt. — Jóváhagyást nyer.

15. Ugyanannak jelentése a mértékek akadálytalan hitelesítésére nézve tett ideiglenes tanácsi intézkedéséről. — Bischof Károly levéltáros ideiglenes delegálása jóváhagyatik és részére a mérték-hitelesítői javadalmazás felelőse ez időre utalványozatik.

16. Ugyanannak jelentése a házi pénztárból a szegényházi pénztár részére 1000 K. kölcsönnek utalványozása tárgyában. — Megadattott.

17. A Délvidéki Magyar Közművelődési Egyesületnek kérényve az egyesületi tagok sorába leendő belépés iránt. — A város a tagok sorába lép.

18. A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetségének kérényve a szövetség céljaira teendő alapítvány iránt. — Pártoló tagul belép.

19. Az ó-becsei „Csupor-emlékbizottság” kérényve Csupor Gyula sírkövének költségeihez való hozzájárulás iránt. — 100 kor. e célra megszavaztatik.

20. A pestmegyei sárközi ármentesítő társulatnak kérényve, gátórház építésének céljára a posványosi közterületből 600 □-ölnék ingyenes átengedése iránt. (Harmadik szavazás.) — Visszadják a tanácsnak újabb javaslat kidolgozása iránt.

21. Ugyanannak kérényve a különféle védanyagok és kézi szerszámok elhelyezésére, a gátórház mellett még 500 □-öl közterületnek átengedése iránt. — Visszadják a tanácsnak újabb javaslat előterjesztése céljából.

22. Hutovits Hermína bajai lakósnak kérényve építkezés céljaira a városi közterületből 9 □-ölnék átengedése iránt. (Harmadik szavazás.) — Átengedik.

23. Risztics Szilárd bajai lakósnak kérényve a város kötelekébe leendő felvétele iránt. — Fölveszik.

24. Mikoletz József bajai lakósnak kérényve a város kötelekébe leendő felvétele iránt. — Fölveszik.

25. Fischer Pál városi bérházi boltbérletnek kérényve bérletének 3 évvel leendő meghosszabbítása iránt. — Meghosszabbítatik.

26. Hecht Lipót bérkereskedőnek kérényve a közbizalmi padlás bérletének 3 évvel leendő meghosszabbítása iránt. — Meghosszabbítatik.

27. Özv. Kugler Nándorné kérényve özvegyi ellátásának folyóvá tétele iránt. — Folyósítják.

28. Özv. Sziráczi Józsefné kérényve özvegyi ellátásának folyóvá tétele iránt. — Folyóvá teszik.

29. Dr. Raisz Sándor orvostudori oklevelének meghirdetése. — Meghirdetik.

30. Dr. Walleshausen Gyula orvostudori oklevelének meghirdetése. — Meghirdetik.

31. Fuchs Györgyné szül. Bisztriczki Julianna szülésznői oklevelének meghirdetése. — Meghirdetik.

32. Blazsovics Dániel v. mindenes nyugdíjaztatás iránti kérényve. — Nyugdíjaztatik.

33. Dr. Valentin Emil és Dr. Nyirati János indítványa Heller Richárdnak Deák Ferenc emlékére mondtat beszédének a közgyűlés jegyzőkönyvéből való törlése iránt. — Az indítvány visszavonattott.

Ezután a közgyűlést a főispán esti fél 6 órakor berekesztette.

Helybeli és vidéki hírek.

Endre napja. Az őszinte és egyöntetű tisztelet megnyilatkozásának napja volt Szabadkán múlt hó 30-ika, amelyen Schmausz Endre, városunk főispánja névnapját ünnepelte. A hivatalos tisztelgések és a társadalom vezetői üdvözléseinek, amelyekkel ez alkalomból immár ismételen elhalmozták főispánunkat, lehetetlen kimerítő képet nyújtani. — Előző este fényes lakoma volt a főispán vendégzerető házában, melyre Szabadka egész előkelősége hivatalos volt; másnap pedig az összes állami és városi hivatalok, egyházak, iskolák, társaságok és a sajtó fejezte ki üdvözlőnait. — *Bajáról* is számosan gratuláltak sürgőnyileg a népszerű főispánunk.

Városunk a D. M. K. E. alakuló közgyűlésén. A D. M. K. E. f. hó 4-iki szegedi alakuló nagygyűlésén, a Délvidéknek eme kulturális nagy ünnepélyén városunkat dr. Hegedüs Aladár polgármester fogja képviselni.

Közigazgatási bizottsági ülés. Városunk közigazgatási bizottsága f. hó 5-én tartotta szokásos havi ülését, melyen a referensek előadták havi jelentésüket.

Eljegyzés. Baron Vilmos sirkókereskedő kedden f. hó 8-án tartja eljegyzését Zweig Lujza kisasszonnyal, Zweig Mór a „Központi szálló” bérlejtőnek leányával.

A Bajai Állatvédő Egyesület megalakult. Nagy számú közönség gyűlt össze múlt vasárnap a helybeli főgymnasium tornatermében, hogy megalakítsanak egy a humanizmus szolgálatában álló új egyesületet az állatvédelem és első sorban a téli madárvédelem érdekében. És az életrevaló terv, miként az eredmény megmutatta fényesen bevált. Az egylet megalakult és szolgálatába szegődött a nemes ügynek városunk színe-java. — Az alakuló közgyűlést dr. Horváth Jeromos főgymn. tanár nyitotta meg érdekes és szakszerű felolvasásával, mire Nagel Sándor áll. tanítóképzőintézeti tanár szolt általános érdeklődés mellett. Az egyesületet erre *egyhangúlag* megalakították és megválasztották a tisztikart a következőkkel: Elnökké: Hesser Gyulát, alelnökké: Dr. Koller Imrénét és Ruppert Antal tanárt. Titkár lett: Gáspár János tanár; jegyző: Toth Zsigmond tanár; pénztáros: Kovács Andor. Választmányi tagok: Dr. Hegedüs Aladár, Dr. Bernhart Jánosné, Michitsch Józsefné, Somogyi Emilné, Pollák Lajosné, Wunderlich Józsefné, Vágó Rezsóné, Reisz Irén, Weress Ilona, Pajor Jozsefné, Öhler Ilona, Rosenberg Adrienne, Bérczi Margitka; Belosits Balint, Demuth Gyula, Fölker Gusztáv, Dr. Horváth Jeromos, Kálmán Kólos, Lengyel Manó, Mayer Károly, Nagel Sándor, Novoth István, Oszvald István, Scherer Sándor, Szoyka József, Weisz Nándor. — A Bajai Állatvédő Egyesületbe ujjonnan beléptek: Vojnits Dániel, Desics József, Reich Ignác úr ivén: Reich Ignác, Reich Zsigmond, id. Reich Vilmos, Reich Gyula, Oehler Ilona k. a. ivén: Rosenberg Adrienne, Schwarz Elza, Zweig Lujza, Podvinetz Regina, Bérczi Margit, Drescher Ida, Kráhl Ilonka, Schlieszer Margit, Oehler Ilona.

A Bácsmegeyi Kör rendkívüli közgyűlése. A Bács-Bodrogmegeyi Kör, mint jótékonyirányú társukör folyó évi deczember hó 8-án, kedden este 1/29 órakor Bpsten *rendkívüli közgyűlést* tart, a következő tárgysorozattal: I. Koch Zoltán vá. tag indítványa: *Latinovits Pál* főispán ur Ó Meltóságának, mint az egylet elnökének legfelsőbb kiuteltése alkalmából való testületi üdvözlése iránt. 2. Piukovich Elemér föltitkár: A Körnek a tervezett megyei culturpalota érdekében való anyagi hozzájárulása iránt. 3. Bejelentendő ügyek: A Kör érintetlen alapjának áladéka, új alapítótagok és tagfelvétel. 4. Egyéb indítványok.

Egyleti élet. A bajai állatvédő egylet választmánya folyó hó 3-án délután tartotta meg első választmányi ülését a gymnasium tanári szobájában, Hesser Gyula elnöklete alatt, mely ülésről a következőkben számolunk be. Elnök bejelentette, hogy Dr. Koller Imréné és Dr. Kuzman Oszkár alapító tagokul léptek be. Az egyleti pénzeket az ipartestületi szövetkezetben gyűmölösöztetik. Köszönetet mondtak *Fölker Gusztáv* igazgatónak a helyiség átengedéseért és *Dr. Horváth Jeromosnak* az alakuló ülésen tartott remek előadásaért. Az egylet alakulását bejelentik a központi állatvédő egyletnek és elkérik tőle az állatvédelemre vonatkozó törvénykönyvet. Az iskolákat felkérlik, hogy csoporttagokat gyűtsenek. Erkölcsei és anyagi támogatást kérnek a tanástól, a rendőrségtől, a testületektől és a nagy közönségtől. Az erkei uradalmat és a fakereskedőket megkeresik, hogy adjanak ingyen fát a költőházak készítéséhez, a gabonakereskedőktől madár eleséget kérnek. Elvileg kimondták egy állatvédő múzeum alapítását. Herman Ottó könyvét a madarak hasznáról és káráról több száz példányban beszerzik és kiosztják. Az egylet működésébe bevonja a vidéket is és ezen célból megkeresi a vidéki papokat és jegyzőket is. Több kisebb ügy elintézése után véget ért az értekezlet.

Az iparos-nyugdíjintézet és a mi iparosaink. Mint örömmel értesülünk, az iparosok nyugdíjgyesületének megalakulása iránt általános és lelkes érdeklődés mutatkozik iparosaink körében. Városunk minden szaknájú iparos: öreg-fiatal, szegény-gazdag, családos-nötlén egyaránt belátja most már, hogy jövője biztosításának ez a legegyszerűbb, legtermészetesebb és egyúttal legolcsóbb módja. Miért lőné hát félre bármelyik is az erre nézve kínálkozó kedvező alkalmat?!

„Hála Istennek — mondják a komolyabban gondolkodók — csakhogy ezt is megérthettük; most már nyugodt a lelkem a magam és családom jövője miatt: lesz nyugdíjünk!”

Akadnak ugyan még most is kételkedők, a kik vonakodnak elfogadni a feléjük nyújtott segítő eszközt, de ezeket csakhamar meg fogja győzni és jobb belátásra bírni az okosak jó példája. A jó példában pedig nincs hiány. Az ipartestület előjárósága tisztéhez méltóan, ebben is vezet. Elnök és alelnök a nyugdíjgyesületbe való belépéssel is előjárnak. Pedig pl. *Alföldy Béla* alelnök ugyan nem fogja soha hasznát látni befizetendő tagsági díjainak, ő u. i. már ez év folyamán megváltik mesterségétől. De így mutatja meg, hogy az ügy támogatásra méltó.

A napokban megtartandó ipartestületi köz-

gyűlés fogja megmutatni, hogy iparos polgártársaink közül kik viselik szívükön jövőjük biztosításának szel. ügyét. Mi csak ismételnék tehát: Most még jókor van!

Felruházás. A bajai I. kath. nőegylet tegnap 25 fiút- és 25 leányt látott el meleg téli ruhával.

A bajai téli kikötőről. Sugoviczaparti kikötőnk állapotára és befogadó képességére vonatkozó adatok a következők: A bejárat a rendes kis vizállás alatt 1.5 méterre van kikötőre, maga a medenceze belső része helyenkint mélyebb, az állam által kikötött rész 2 méter. Ebben a kikötőben 120 normál hajó és 40 malom fér el. A téli kikötő a Ferencz-csatorna részvénytársaság tulajdonát képezi van jóváhagyott szabályzata és díjszabása.

Uj csavolyi megyebizottsági tag. A Bajával szomsz. os Csavoly községben a héten töltötték be az *Auer* Ferencz ny. jegyző, volt *bajai* Ferencz-csatornai pénztáros elhalalozásával megüresedett megyei bizottsági tagsági helyét *Schroner* Lajos községi aljegyzővel — egyhangulag.

A tolnamegyei alispán és Baja városa. Nemes és nemzets Tolna vármegyének alispánja mélyeség földrajzi tudományának adta jelét egy Szabadkaihoz intézett átiratban. *Felhívja az alispán úr Bácsmegeye székhelyének, Szabadkának (?)* hatóságát, parancsoljon *Baja községre (?)*, hogy intézze el egy megkeresést, melyet Tolna vármegye intézett hozzá. — Tudvalevőleg a francziák adnak legkevesebbet a földrajzi tudományra; nekik minden la bas. Annnyira azonban még a francziák sem mennek, ha már prefektusságig fölvtették, hogy saját országuk földrajzát és közigazgatási beosztását ne ismernek.

Advent. Krisztus születésének ünnepét, a karácsonyt előkészítő négy vasárnapot magában foglaló adventi reggeli misék múlt vasárnap, nov. hó 29-én kezdődtek. E nappal kezdődik a róm. kath. egyházi év is.

A szociálisták bácsmegeyei kongresszusa Szabadkán. A szociálisták által karácsonykor Szabadkán megtartandó megyei értekezlet napirendje a következő lesz: 1. A szabadkai pártszervezet, mint megyei központ jelentése a mozgalom állásáról. 2. A gazdasági és politikai helyzet. 3. A megye körületenkénti felosztása: *Szabadka mint központ, utána Zombor, Ujvidék, Baja, Zenta, Tittel, Hódáság.* 4. Megyei általános ellenállási pénztár felállítás. 5. A központ évi megyei körutazásai.

Szólótelepítés Bács-Vaskuton. A szomszédos Vaskut község urberes gazdái a földművelésügyi miniszterhez folyamodtak, hogy urberes legegylőjük egy részén szőlőművelést kezdhesse. A földművelésügyi miniszter véleményét kért a dologban a „Bácsmegeyei Gazdasági Egyesület”-től. A gazdasági egyesület az urberesek kérelmének teljesítését javasolta a miniszternek.

Elveszett. Egy női arany nyaklánc, rajta egy 10 freos arany, egy arany lakat, 2 kis arany kulcs, egy aranykeretű üvegtokban 2 fénykép, mindez Sugár Sománé tulajdonából f. hó 3-án elveszett.

Ablakbeverés. Greksa Mátyás, Vörös Lajos és Kulik József bajai lakosok keddre virradóra a Kádár- és Madách-utczákban nem kevesebb, mint 16 ablakot törtek be. Ellenük a vizsgálat megindult.

Verekedés. Folyó hó 2-ára virradóra Voly József helybeli borbélyt a „Bárány szálló” hátsó kapujánál eszméletlen állapotban találták. Az előhívott orvos megállapította, hogy arca és feje össze van verve és bal-lába ellört. A nyomozás megindult.

Késelés. Szerdán este 10 óra tájban Horváth Lajos Milassin Lajost a Szeremlei-utczában késssel úgy megszúrta, hogy a kés az arcában megállt. Milassin a készt arczából kivette és vele Horváth Lajost hátra szúrta. A késelést megszüntetendő, Katics Péter vasvillával kergette el Milassint, ki a feljelentést megtette.

Szajpadlás nélküli műfogak feleslegessé teszik az inylemez használatát. A szajból kivenni nem kell, nem is lehet. Egy óra alatt tökéletesen lehet vele beszélni és rágni.

10 évli jótállás. Barna I. egyedüli specialista a szajpadlás nélküli műfogak készítésében, *Buda-pest, Kerepesi-út 26. szám.* Vidékiek megvárhatják.

IRODALOM.

Elbeszélések, mesék és mondák a zsidó népeletből.

Fordította: **Rosenfeld Henrik** bajai főgymn. izr. hitanár, héberből és németből.

Hosszú szünet után ismét új könyv látott napvilágot — mi térés-tagadás — bizony meddő könyvpiaconkunk. Fordítás ez is, de tartalmának érdekességével és változatosságával valóban az eredeti impresszióját gyakorolja ránk. Napkeleti mesék és elbeszélések foglaltak benne, bőségesen fölruházva annak az égőnek minden kriteriumával, mely őket termette. Új, vonzó légkör árad

felénk a fantaszlikus historikák e stilszerű sorozatából s csak egy a kár, hogy a „művelt Nyugat” lakója nem igem tudja élvezni Jeruzsálem és Babylonia elbeszélőjének tulságosan finomkódó, cziczomás és nagyon is részletes modorát. Így „*A hamis vérvád*” érdekesítő, szép és tanulságos mindvégig, de sokkal temperamentusabb „*A böles ember okos fia*”, vagy a „*Salamon monda*” című elbeszélés. Ez utóbbiak felelnek meg legjobban a mi vérmérsékletünknek, s ezeket olvassuk igaz élvezettel.

Meglátszik a fordításokon az is, hogy szónokember irta, kit akárhányszor elragad a szó heve s így több helyütt kissé túlsok az előadásában a szónoki lendület és vevv. Megesendül azonban helylyel-közzel az elbeszélés igaz hangja is és ilyenkor csak fokozódó érdeklődéssel olvassuk a hangulatossá történeteket.

Iskolai czelokra és családok használatára szánta a szerző művét, egymagában is oly ideális törekvés, mely vállaltalan napjainkban megérdemli a legmesszebb menő pártolást. Ősi dicsőségről, régmúlt napok felejthetetlen tradícióiról kap hirt belőle a zsidó fiatalság és család, melynek így alkalom adatik *szinmagyar nyelven* olvashatni valamint elődei fénykorából.

A könyv 1 kor. 60 fillérbe kerül és a szerzőnél kapható, Baján.

S. Zoltán.

FÖLHÍVÁS

NYELVTUDOMÁNYI TARSASÁG ALAPÍTÁSÁRA.

Minden nemzetnek féltett kincse és védő pajzsa a nyelve. Nekünk is, magyaroknak, hazafias kötelességünk, hogy váltsunk munkáljunk nyelvünk erejének és fényének gyarapításán, hogy megőrjünk a külső terjesztéstől s a belső romlásától, hogy napfényre hozzuk kincseit az évszázadok irodalmából és népként öröklött hagyományaiából. Nyelvünk megőrizte a magyar nép ösfoglalkozásainak és fejlődő műveltségének emlékeit, azonkívül föltárja a népleleknek számtalan jellemző vonását. Mind ezeket a kincseket kiaknázni s a nemzeti művelődés javára értékesíteni csak közös törekvéssel s csak nemzedékek munkájával sikerülhet.

Minden tudománynak — sőt minden segédtudománynak — van nálunk messze kiterjedt társas szervezete, csak a magyar nyelvnek nincs, a mely mindnyájunkat leginkább érdekel. Pedig a magyar nyelvtudományunk már dicső multja van, vannak hosszú időre terjedő hagyományai, küzdelméi, diadalai. Ez a tudomány mind tárgyalva, mind előkérj érdemnyelvei érdemet szerzett rá, hogy szabadon működő, állandó és széleskörű társulással szolgáljon további fejlődésért.

Az Akadémia, mely első sorban nyelvűvelő társaság volt, tevékenységét — éppen a nemzet tudományos művelődése érdekében — kiterjesztette valamennyi tudományzakra s azért nem fordíthat annyi gondot minden szaknak részleteire és előkészítő munkálataira, mint a hogy külön íly czelokra alakult tudományos egyesületek tehetik. A Kisfaludy-társaság nagy munkásságot fejt ki népköltésünk gyűjtésében, de ebben nem nyelvtudományi, hanem aethetikai szempontok vezérlik. Annak a társaságnak ellenben, a melynek megalakításáról van szó, az lesz a feladata, hogy magát a társadalmat híja segítségül, kizárólag a nyelvtudományi törekvések előmozdítására.

Azt akarjuk, hogy mindenki hozzájáruljon s a maga módja szerint hozzájáruljon a nyelvtudomány és nyelvűvelés munkájához, hogy közös igyekezettel megmentsük nyelvünk lappangó és veszni indult kincseit. E végre elhatároztuk, hogy lelkes közönségünk támogatásával megalakítjuk a magyar *Nyelvtudományi Társaságot*. Ezzel olyan intézmény alapjait rakjuk le, mely felölelhet mindent, a mi a magyar nyelvnek történetével, szellemével és tudományos megismerésével kapcsolatos.

Társaságunknak az lesz a törekvése, hogy lehetőleg kielégítse minden művelt magyar embernek nyelvünk iránt való érdeklődését, s hogy mindenkinek irányt adjon és utat mutasson, hogyan lehet segítségünkre nyelvünk és nyelvűvelésünk művelésében. Közre fogunk működni régibb és újabb irodalmi szókincsetek összegyűjtésében gyűjteni fogjuk valamennyi magyar vidég tájszavait, helyneveit, szólásait, közmondásait, nyelvtani és stilusbeli sajátosságait és népköltését. Mihelyt erőnk engedi, ki fogunk adni ilyen tartalmú monografiákat, nyelvújársi, nyelvtörténeti és szófejtő értekezéseket és népszerű nyelvűzetű munkákat. A gyűjtéseket mind szélesebb alapon s folyvást fejlődő munkaosszással kívánjuk szervezni s a gyűjtőket erőnközöz képest erkölcsi és anyagi támogatásban részesíteni.

Jól tudjuk, hogy nem oldhatunk meg mindent, a mit czélunkul kitűzünk, de mi, s a kik közénk állanak, dolgozni és küzdeni fogunk, hogy azok, a kik utánunk jönnek, hathatósabb eszközökkel megvalósíthassák czéljainkat. Társaságunk már kezdettől fogva mindent el fog követni, hogy nemzeti nyelvünk tárházát mennél tökéletesebbé tegye, s hogy a mi jót és szépet alkotott népünk nyelve, s a mi jóval és széppel megajándékozta nyelvűnknek nagy örömvészeink: az feledésbe ne vesszen, el ne romoljon, hanem neveljen és gyönyörködtessen bennünket nemzedékről nemzedékre!

Úgy tervezzük, hogy társaságunknak tagja lehet mindenki, a ki *tagsági díj fejében évi 10 koronát*, vagy alapítványkép egyszer s mindenkorra legalább *200 koronát* fizet. Ennek fejében kapják a tagok a Magyar Tud. Akadémia megbízásából kiadott *Magyar Nyelvőr*t, a társaság kiadványait pedig kedvezményes áron.

A kik hajlandók tagjaink sorába állni, közöljék szándékukat akármelyik alulírttal, vagy pedig a Magyar Nyelvőr szerkesztőségével (Budapest, IV. Ferencz József-part 27.) Mihelyt kellő számú jelentkezés érkezik, megtartjuk alakuló gyűlésünket.

Asbóth Oszkár, Balassa József, Bánóczy József, Beüthy Zsolt, Csengeri János, Frecskay János, Gombocz Zoltán, Gyomai Gyula, Gyulai Pál, Heinrich Gusztáv, Herman Ottó, Joannovics György, Katona Lajos, Kólos Ignác, Kuan Géza gr., Melich János, Négyesy László, Munkácsi Bernát, Pecz Gedeon, Riedl Frigyes, Sebestyén Gyula dr., Simonyi Zsigmond, Széchy Károly, Szilády Aron, Szilasi Móricz, Szily Kálmán, Szinyeyi József, P. Theureck Emil, Tolnai Vilmos, Vukár Béla, Zolnai Gyula.

Törvénykezés.

Bajai alkusz, aki a maga számára közvetít.

Szabadkáról írja levelezőnk: *Rossmann* Miklós szántóval földművés kölcsönre szorulván, felkereste Baján *Perlesz* Jakab alkuszt, hogy neki 1600 kor. erejéig, összekötetései révén kölcsönt szerezzen. F. évi márczius hó 29-én a fenti összegről kiállított váltóját, egy nyilatkozattal egyetemben *Perlesz* nek lakásán, aláírva átadta. Néhány heti időköz leteltével a pénz nem érkezvén meg, újból felkereste *Perleszt* és kérdőre vonta, hogy mi az oka annak, hogy a kölcsönt még most sem folyósították. Erre *Perlesz* kijelentette, hogy benyújtotta ugyan a váltót *Fischer* Emil 'bajai váltóösszámítóló czéghez, de még pénzt nem kapott. Erre *Rossmann* személyesen ment el *Fischer*hez, ahol azt mondták neki, hogy a kölcsönösszeget *Perlesznek* a benyújtás napján kifizették és *Rossmann* ingatlanaira az összeg betáblázása már meg is történt.

Sikkasztás büntetének vádja miatt került *Perlesz* a fentiek folytán a vádlottak padjára, ki a mult hó 30-án megtartott fő tárgyalás alkalmával azzal védekezett, hogy ő régóta bizalmas és állandó összekötetésben van sértettel, többször szívességeket tett neki, s ennek fejében kapta ő az 1600 koronás váltót, miután megelőzőleg pénzzavarban volt és a helyzetet a panaszosnak feltárva, írta alá *Rossmann* a váltót.

Ez az állítás azonban a tanuk vallomásaival teljesen meg lett czófolva, miért is a kir. törvényszék, a sikkasztás büntetének megállapítása után, vádlottat *nyolcz hónapi börtönrre* és 3 évi hivatalvesztésre ítélte.

Az ítélet ellen az ügyész súlyosbíttáért, vádlott és védője a bűnösség kimondása miatt, felebbezést jelentettek be.

Nyilttér.*)

B. 728/6. szám.

1903.

Tárgyalási jegyzőkönyvi kivonat.

Wszentek Lajos magánvádlónak *Eckert* István vádlott elleni rágalmazás vétsége miatt folyamatba tett büntető ügyében (kihagyva a kihagyandókat) a tanukihallgatás befejezése után eljáró bíró újból felhívja feleket az ügynek békés uton való elintézésére mely felhívás folytán *Eckert* István vádlott a következő nyilatkozatot teszi:

Kijelentem, hogy *Wszentek* Lajossal szemben a Casino helyiségében mult hó 21-én este használt következő állításon: „Zsebtolvaj, kiloptad Dr. Gál Ernő zsebéből a pénzt” valótlán s mire sem alapható s ezt visszavonom. Ezen állítást csak erős felindulásomban s azért használtam, mert *Wszentek* Lajost meg akartam sérteni.

Mintthogy belatom eljárásom helytelenségét, ennek folyamánaként *Wszentek* Lajostól bocsánatot kérek.

Wszentek Lajos főmagánvádló: kijelentem, hogy én *Eckert* Istvánnal szemben sértő kifejezést nem használtam, s hogy *Eckert* István fenti nyilatkozata folytán ellene tett panaszomat visszavonom.

Ezek után eljáró bíró kihirdette az alábbi végzést, melyet felek tudomásul vettek.

Felolvastatván, h. h. aláíratott.

Dr. Hetényi Pál,

kir. albiró.

Koschier Antal,

jegyzőkönyvvezető.

Nyilatkozat.

A bajai kir. járásbírósnál a mult hónapban *Eckert* István, takarékpénztári könyvelő urat rágalmazásért feljelentetem.

Tekintve *Eckert* István ur korát és beteges voltát a mai lapban közzétett ünnepélyes bocsánat kérése után, mert őt a vád fenntartása esetén a hozandó bírói ítélet folytán, a súlyos következményeknek kitenni nem akartam, neki megbocsátottam és elítéltetéstől eltekintettem, még azért is, mert a megtámadott becsület kérdésében *Eckert* István ur által előállított tanuk kihallgatása nevezetesen Dr. Gál Ernő és Szokolovics György urak vallomásaikkal — amint ezt bíróilag felvett jegyzőkönyvek igazolják — nekem különben is teljes elégtételt szolgáltatottak.

Wszentek Lajos.

A legjobb és legegészségesebb
ü d i t ő - i t a l,
 mely mint asztali ital káros-n kedvelt és borral, coga-
 cacka vagy növényi szórpikkal vegyítve kitűnő ízű
 vegyületek ad: a

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER
 legfőbb érvényes
SÁVANYU-KUT

Itlja a szomjat, hisit és felfrisit egyaránt. A legjobb
 szer a nyári hónap tikkasztó hatása ellen.

(*E rovatban közlöttéért felelősséget nem vállal a szerk.

Szerkesztői üzenetek.

Bolyos István helyben. „Temetőben” című versének rimelése megfelelő, de alig van benne valamieske tartalom. Jobb verset kérünk, leginkább pedig szépprózát.

L. József Budapest. Közölhetetlen, rossz versét a papirkosár legmélyére súlyesztettük.

Kanizsai Bella Úrhölgy, Ó-Kanizsa. Versét, térszükö miatt, sajnálatunkra a jövő számra kellett hagyni. Üdv.

HIRDETÉSEK

4840. sz. 1903.

Pályázati hirdetmény.

Dautova és Béreg községét magában foglaló Szántova község székhelyével üresedésben lévő **körorvosi állásra** ezennel pályázatot hirdetnek és felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **1903. évi december 28-ig** annál inkább adják be, mert a később érkező kérvények tekintetbe nem vétetnek.

A körorvos javadalmazása **1200 korona** és szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak.

Baja, 1903. évi november hó 27.

VOJNITS MÁTÉ s. k.
főszolgabíró.

ELADATIK

folyó évi december hó 8-án reggel 9 órakor **Rasztinán**, nyilvános árverés útján az alább elősorolt **fehér magyar faju**, számfelletti

SZARVASMARHA:

4 darab . . . 4 éves tinó
12 darab . . . 3 éves tinó
1 darab . . . 2 éves tinó
6 darab . . . öreg tehén
4 darab . . . 3 éves úszó
11 darab . . . éves úszó.

BÁRÓ REDL LAJOS

URADALMI INTÉZŐSÉGE

RASZTINA.**Le Griffon**

valódi francia

szivarkapapír és küvety.

Kapható minden jobb kereskedésben.

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszert, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvényél, csúznál és meghűléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa.
céház. és kir. udvari szállítók
Rudolstadt.

AJÁNDÉKOZZON SELYEM

szüveget ünnepre. — Legalkalmasabb blúz és ruhára. Csodálatra méltó ajándékok. Portó és vámmentes széküldés bárkinék. A kívánt minőség megjelölésénél minta bérmentve. — Levélportó Svájcba 25 fillér.

Selyemszövetgyár Union

GRIEDER ADOLF ÉS TÁRSA ZÜRICH P. 24.

7

kir. udvari szállítók

(SVÁJCZ.)

Törlesztéses
kölesönök

engedélyeztetnek földbirtokokra a **Bácskában 600 korona, 700 korona, sőt 800 korona is katasztrális holdanként**, a földek becsértéke és valóságos forgalmi ára arányában **10 évtől 50 évig terjedő törlesztésre**, különösen előnyös feltételek mellett.

Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál

SCHÄFFER VILMOS

bankigazgató

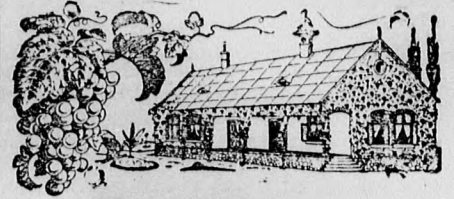
== SZEGEDEN. ==

Megbízható, szolid ügynökök alkalmaztatnak.

Magas jutalékkal felvételnek

bármily állásu megbízható egyének budapesti bankházban sorsjegyeknek részletfizetésre való eladására, az 1883. évi XXXI. t.-cz. alapján. Tőke és kezéskázat nélkül némi szorgalommal könnyen elérhető havonta 300—500 korona kereset.

Ajánlatok intézendők a „Szerencse Híradó” kiadóhivatalának, postafiók 180, Budapest.

Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajtákat ültettek, azok bőven ellátják házuakat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s ninesen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekbbs disze, anélkül, hogy legkevésbébb helyet is elfoglalná az egyébre használható részekből. Ez a legháladatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalogus bárkinék ingyen és bérmentve küldeték meg, aki címzett egy levelezőlapon tudatja.

Czím:

Érmelléki első szőlőültvénytelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Hirdetmény.

A BAJAI KÖLCSÖNÖS SEGÉLYZŐ EGYLET

— közhírré teszi, hogy az egyleti alapszabályok értelmében **egy új**, — a —

harmincnyolcadik évtársulatot alakítja.

Az előjegyzés f. december elsején veszi kezdetét, mely alkalommal alapítási díj fejében minden részt után **4 korona** fizetendő, — az alapszabályok szerint a befizetés hetenkint **1 koronával** 1904. évi január 1-től történik.

Együttal jelentjük, hogy az 1898-ik évtársulati törzsbetétek végelszámolás alá kerülnek és az érdekelt tagok a zárszámadás elkészítése és megbirálása után (1904. évi márczius hó 1-én) kielégiltetnek.

Az előjegyzések a főtéren lévő intézeti helyiségben eszközöltetnek.

Baján, 1903. évi november hó.

Az igazgatóság nevében:

SZIKLAI ZSIGMOND,

főkönyvelő.

SOMOGYI EMIL,

igazgató.

⊗ REISZ ÉS PORJESZ ⊗

BÚTORGYÁRA BÉKÉSCSABA

Fiók-telepek: Nagyvárád

BAJA

Erzsébet királyné-utcza, volt Mészáros-féle ház.

Modern butor. Teljes lakásberendezések.

Legolcsóbb gyári árak.

Mindenféle diszitó- és kárpitos munkák elvállaltatnak.